

Sygn. akt II Ca 368/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Nowak
-----------------	----------------

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko K. K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie

z dnia 26 listopada 2014 r., sygnatura akt I C 4047/14/P upr.

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie od dnia 26 listopada 2014 roku do dnia 17 marca 2015 roku i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Podgórze w Krakowie do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania.

SSO Anna Nowak

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 25 marca 2016 r.

Niniejsza sprawa była rozpoznana przez Sąd Rejonowy w postępowaniu uproszczonym. Również Sąd Okręgowy jako Sąd II instancji rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym.

Sąd Odwoławczy nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na zasadzie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się uzasadniona, jednak z innych przyczyn niż w niej wskazane.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że bez znaczenia dla dopuszczalności rozważania z urzędu przez sąd drugiej instancji nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji jest to, która ze stron wniosła apelację, gdyż kwestię nieważności postępowania sąd odwoławczy rozważa bez względu na to, którą ze stron dotknęły skutki nieważności postępowania. Ustanowione w postępowaniu cywilnym rygory służą bowiem nie tylko interesom stron,

ale chronią także interes wymiaru sprawiedliwości, wyrażający się w zagwarantowaniu pewności i stabilności orzeczeń sądowych (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 grudnia 2014 r., sygn. III UZ 13/14). Pomimo więc wadliwości postępowania przed Sądem I instancji odnoszącej się wyłącznie do pozwanej Sąd Okręgowy był uprawniony od uwzględnienia tych okoliczności mimo wniesienia apelacji przez stronę powodową, której naruszenie przepisów postępowania bezpośrednio nie dotyczyło.

W realiach niniejszej sprawy należy wskazać, że przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie toczyło się postępowanie z powództwa (...) spółki akcyjnej w K. przeciwko K. K. o zapłatę kwoty 1.123,12 zł wraz ze wskazanymi w pozwie odsetkami i kosztami procesu. W wydanym w dniu 26 listopada 2014 r. wyrokiem zaocznym Sąd Rejonowy oddalił przedmiotowe powództwo. Co jednak najbardziej istotne przesyłki dla pozwanej, zawierające odpis pozwu i zawiadomienie o terminie rozprawy oraz odpis wyroku zaocznego były kierowane pod adres wskazany w pozwie, tj. ul. (...), (...)-(…) W. (k. 28, 40). Przesyłki te zostały zwrócone i zawierają adnotację o braku skuteczności doręczenia z uwagi „brak nr lokalu”.

Faktycznie więc pozwana, do czasu doręczenia jej odpisu apelacji, nie otrzymała żadnej z kierowanej do niej korespondencji sądowej w tym postępowaniu. Nie otrzymała ona odpisu pozwu, nie została powiadomiona o terminie rozprawy, która odbyła się przed Sądem I instancji, nie miała wiedzy o zapadłym przeciwko niej wyroku zaocznym wydanym przez Sąd Rejonowy, nie otrzymała odpisu tego wyroku. Otrzymała jedynie odpis złożonej przez stronę powodową apelacji. Tym samym pozwana pozbawiona została całkowicie możliwości obrony jej praw w przedmiotowym postępowaniu. Nie miała ona możliwości złożenia odpowiedzi na pozew, nie mogła uczestniczyć w rozprawie, która odbyła się przed Sądem I instancji, ani nie mogła złożyć sprzeciwu do wyroku zaocznego. Dopiero po wskazaniu przez stronę powodową prawidłowego adresu pozwanej doręczono odpis apelacji, jednak nie miało to żadnego wpływu na możliwość pozwanej podjęcia obrony w postępowaniu przed Sądem Rejonowym.

W literaturze, jak i w judykaturze występuje rozbieżność poglądów w kwestii, kiedy występuje pozbawienie strony możliwości obrony wywołujące nieważność postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.), niemniej w nowszym orzecznictwie dominuje pogląd, że wadliwość ta występuje wówczas, gdy strona procesowa, wbrew swej woli, zostaje faktycznie pozbawiona możliwości działania w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tego uchybienia nie mogły być usunięte w dalszym toku procesu przed wydaniem w danej instancji wyroku (por. np. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 416/98, z dnia 10 stycznia 2001 r., I CKN 999/98 i z dnia 10 lipca 2002, II CKN 822/00, z dnia 10 czerwca 1974 r., II CR 155/74). Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Brak prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy, doręczenia pozwu i odpisu wyroku zaocznego jednoznacznie przesądza pozbawieniu pozwanej możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., co skutkuje nieważnością postępowania w całości. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy prawidłowo doręczy pozwanej odpis pozwu oraz zawiadomienie o terminie rozprawy, przeprowadzając postępowanie dowodowe stosownie do stanowiska zajętego przez pozwaną.

Zgodnie z art. 386 § 2 k.p.c. w razie stwierdzenia nieważności postępowania sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na zasadzie powołanych przepisów, orzekł jak w sentencji.

SSO Anna Nowak